

ISTOČASNA IZJAVA V SAJGONU IN WASHINGTONU

Južnovietnamski režim je končno pristal na udeležbo pri pariških pogajanjih

Ameriška vlada je sprejela vse pogoje, ki jih je postavil Van Thieu - Hanojska vlada in FNO sta že zagotovila svojo prisotnost na prvem sestanku, ki bo verjetno prihodnji teden

SAJGON, 27. — Sajgonski režim je končno pristal na udeležbo na pariških pogajanjih: sklep so istočasno razglasili v Sajgonu in Washingtonu, ni pa bilo še javljeno, kdaj se bodo pogajanja začela.

Izjava južnovietnamskega zunanjega ministrstva poudarja, da so bile vse zahteve, ki jih je postavil predsednik Van Thieu v svojem govoru v parlamentu 2. novembra, ter formula o «dvostranskih pogajanjih», ki jo je južnovietnamska vlada predlagala 8. oktobra, v bistvu sprejete. Zaradi tega — je rečeno v izjavi — je vlada Vietnamske republike sklenila, da se udeležijo nove konference v Parizu. Katere namen je napraviti konec severovietnamske agresije in vzpostaviti v Vietnamu pravičen in trajen mir.

Da je ameriška vlada v bistvu klonila pred zahtevami sajgonskih voditeljev, je še bolj razvidno iz izjave, ki jo je istočasno z južnovietnamsko objavil v Washingtonu. V izjavi je rečeno, da bo imel Južni Vietnam glavno besedo na pogajanjih. Vietnamska republika — pravi izjava — bo prevzela vodstvo in bo glavni glasnik o vseh vprašanjih, ki zadevajo predvsem Južni Vietnam. V tej zvezi zagotavljajo v ameriških krogih — čeprav tega izjava ne pravi — da bo pri-

šlo do priznanja FNO, da bo imel Južni Vietnam glavno besedo na pogajanjih, da bodo pogajanja v dvojele, ne pa «med štirimi», in končno da ne bo prišlo v Sajgonu do koalicijske vlade.

To zadovoljstvo je pomeže izrazil sam predsednik Nguyen Van Thieu, ki je govoril na televiziji. Sporočil je, da bo južnovietnamska delegacija prisotnostvala prihodnjemu zasedanju konferenci, ki bo najpogosteje čez deset dni. Povedal je tudi, da bo v Parizu odšel tudi podpredsednik Cao Ky, ki pa ne bo vodil delegacije, pač pa bo nekakšen vrhovni nadzornik nad potekom pogajanj, o katerem bo moral osebno obveščati predsednika.

Thieu ni hotel povedati imena voditelja delegacije, ki jo bo sestavljalo od pet do sedem oseb. Poleg teh bo prišla v Pariz skupina ljudi, ki ne bodo direktno udeleženi pogajanj, pač pa bo imela važne funkcije na področjih informacije, diplomatskih stikov itd.

Nekaj ur po razglasu o udeležbi sajgonskih predstavnikov na pariških pogajanjih je južnovietnamski minister za informacije Ton Thieu podal ostavko. Čeprav je Thienov ostanek izjavil, da ni ostavka v nobeni zvezi z današnjo odločitvijo, pripominjajo opazovalci, da je bil minister eden od najodločnejših kritikov Johnsonovega sklepa o prekinitvi bombardiranja in najostrejših nasprotnikov ameriške politike glede pariških pogajanj. V zadnjih tednih je bil Thieu tarča za ostre napade s strani južnovietnamskih parlamentarcev zaradi prekinitve številnih sajgonskih dnevnikov.

Thieuova ostavka pa potrjuje tudi domnevo, da bo prišlo v prihodnjih dneh do nekaterih važnih sprememb v sajgonski vladi, ki jih številni opazovalci že dolgo časa napovedujejo.

V nasprotju s tabu so bile reakcije na ameriško južnovietnamsko iz

Uresničenje stoletnih aspiracij carske Rusije

Sovjetska zveza nova sredozemska država

MOSKVA, novembra. — Opazovalci se niso zmotili, ko so pred nekaj več kot letom dni ugotovili, da se je v Sredozemlju nekaj bistveno spremenilo. Ni se zmotil poveljnik ameriškega šestega ladjevojaškega, ki je dejal, da se ne more zameriti, da ga ne bi zasledovale ruske ladje; ni se zmotil poveljnik leningrajske mornariške akademije kontraadmiral Hrenov, ki je letos februarja dejal, da so sovjetske ladje iz obalnega spreminja v oceansko.

Ni se po vsej priliki zmotil niti poveljnik sovjetske vojne mornarice admiral Gorškov, ki je ob približno istem času zadovoljno ugovarjal, da so sovjetske mornarice postale »sredstvo strateškega delovanja« — ni treba, da strelja, dovolj je že to, da se kje pojavijo.

Kakšno so posledice nekajletne obnove sovjetske vojne mornarice sta v začetku novembra v »Izvestijah« in »Krasnoj zvezdi« povedala dva članka, ki sta bila objavljena s presledkom komaj dvanajst ur. Potrdila sta namreč to, kar je bilo bolj ali manj jasno že lani brž po arabsko-izraelskem spopadu: Sredozemlje je, tako trditva oba časnikarja, »mare nostrum« in Sovjetska zveza je v »dolgoletnem smislu« sredozemska država. In smisel tega »dolgoletnega smisla« je v resnici zelo določen: sovjetske ladje, ki je priplovalo v Sredozemlje po junjski vojni, bo v Sredozemlju tudi ostalo.

Prisotnost v Sredozemlju je stoletna aspiracija ruske zunanje politike in zahodni opazovalci v Moskvi sila pogosto ugotavljajo, kako blizu glavnim zunanje-političnim smericam carske Rusije zna biti zunanje-politična akcija Sovjetske zveze. Ob obeh člankih, ki sta potrdila Sovjetski zvezi status sredozemske države, so lahko taisti zahodni opazovalci le še pripomnili, da ima Sovjetska zveza pri realizaciji te politike mnogo bolj srečno roko kot jo je imel carski ekspanzionizem: carski diplomati se nikoli ni posrečilo zasidrali v Sredozemlju tako zelo trdno kot sovjetskemu ladjevju po izraelskem napadu na arabske države.

»Sredstvo strateškega delovanja« pa je sovjetske ladje v Sredozemlju postale na dokaj eleganten način in brez posebnega diplomatskega slepmenja. Vojaki prekrat v Grčiji in udar po grški demokraciji levičar, podoben grški demokraciji NATO za Italijo ter šestdesetna arabsko-izraelska vojna — vse to je bilo zadosten povod, da se v Sredozemlju pojavljajo sovjetske vojne ladje.

Takšna sprememba ravnotežja

Formalno je šlo za pomoč arabskim zaveznikom in za preprečevanje vojne v vedno živčnem območju okoli Sueskega prekopu. Pod tem pokrovom pa se je očito skrival še dragocen strateški račun, ki ni bil nov in na katerega obstoj so opozarjali drugi elementi: intenzivna izgradnja o-canskega ladjevja (krizark, podmornic in nosilk helikopterjev) in pa javna roda vojne, ki doslej v organizaciji sovjetske obrambe ni imel posebno velike vloge — »črni berek«, sovjetskih »marincev«, se pravi mornariške pehote. Mornariška pehota pa se v sodobni vojaški koncepciji nikoli ne ukvarja z obrambnimi drobnarijami, marveč je namenjena hitrim izkrcavanjem daleč od rodne zemlje.

To ladjevje bo odslej, kot vse kaže, krizarilo v Sredozemlju v »korist zaščite miru«.

Kar zadeva vlogo sovjetskega sredozemskega ladjevja, v tisku vse do zadnjega — čeprav ladjevje pluje po toplem mor

PRED JUTRIŠNIMI PROSLAVAMI V JAJCU

Zgodovinski pomen drugega zasedanja AVNOJ

Izjemen primer političnega in vojaškega vodenja Potrditev odloka kočevskega zbora o Slov. primorju

V majhnem bosanskem mestu Jajcu bo jutri velika svečanost, na kateri bodo proslavili 25-letnico drugega zasedanja AVNOJ, na katerem so delegati iz vseh predelov Jugoslavije v noči med 28. in 29. novembrom 1943. leta postavili temelje novi Jugoslaviji. Svečanosti se bodo udeležili najvidnejši predstavniki oblasti s predsednikom Titom na čelu. Medsebojno pripliv v Vrhu se je za to priložnost primerno pripravilo: že vse mesto je v zastavah in tudi novi Kulturni dom, v katerem bo slavnostno zasedanje, je že narejen, kot je tudi že razpet nad Vrhom novi 300 metrov dolgi most in se v novi veliki osnovni šoli s 14 učilnicami, kabinetih in delavnicami končujejo zadnja dela. Jajce hodi tudi z novimi uspehi dostojno sprajati goste in svečano proslaviti obletnico zgodovinskih dogodkov, ko je bilo nekakšno vojaško in politično prestolnico nastajajoče nove Jugoslavije. V dobi, ko je bila nemška vojska še daleč na Vzhodu, na zasedanem področju Sovjetske zveze, ko se je v drugem bojišču na Zahodu šele govorilo, ko sta pet in osma zavezniška armada le počasi rlinili po južnih predelih alpskega polotoka, skratka, ko se je po naciistični vojski zasedena vna Evropa zdela še nedotakljiva nemška trdnjava.

V preteklih dneh so v republičnih prestolnicah Jugoslavije svečano proslavili 25-letnico drugega zasedanja AVNOJ. Na enih teh proslav, na skupni seji vseh petih zborov republiške skupščine Slovenije je 19. t. m. predsednik republiškega zbora dr. Joža Vilfan v svojem zgodovinskem orisu tega zasedanja med drugim rekel:

«Naj takoj rečem, da drugo zasedanje AVNOJ samo po sebi, ne glede na to, kar je takrat pomenilo za naš boj, in ne glede na to, kar kot osnova pomeni še danes za naše napore, vedno zasluži, da se ga ob obletnici spomnimo. Naša narodnosvobodilna borba ni samo primer junštva in požrtvovanja nešteti posameznikov in celih narodov, temveč je tudi izjemen primer političnega in vojaškega vodenja. Vso našo narodnosvobodilno borbo je odlikovala vsakršna sposobnost, da smo pri določanju končnih smiselnosti pri preudarnosti pri ocenjevanju, kakšne so možnosti za uspešno rešitev teh zanihi in ciljev, na pokamezni etapi, ter pri izbiranju vsaki etapi ustreznih političnih in organizacijskih oblik. To je enako res za vsa politična in politično stran naše borbe, iz vsega tega je eden najvidnejših dokazov pravo drugo zasedanje AVNOJ: in to od izbire trenutka za zasedanje, do določitve njegove vsebine in njegove zveze.

«Drugi AVNOJ je zasedal dobro dva meseca po tem, ko je iz italijanskega kapitulacije nastal nov menarodni vojaški in politični položaj in ko je naše narodnosvobodilno gibanje prav s tem, kako pripravljeno je to kapitulacijo doživljati in kako dobro jo je znalo izkoristiti, izredno okrepilo svoje pozicije doma in dokazalo, da smo na strani zavezniških sil na tem položaju mi. Notranja utrditev in povečana moč našega gibanja ter novi menarodni položaji so postavili na čevni red vprašanje: kaj pomeni Jugoslavija, kakršna bo izšla iz vojne, in njenega legitimnega predstavnika

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 11, najnižja 7, ob 19, uri 7,3 stop. Račun: 122,6 stanovanj, vaga 50%, veter 18 km severovzhodnik, s sunki 30 km na uro, nebo jasno, morje rahlo razbujeno, temperatura morja 14,2 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, CETRTEK, 28. novembra
JAKOB
Sonce vzhaja ob 7.22 in zahaja ob 16.24 — Dolžina dneva 9.02 — Luna vzhaja ob 13.31 in zahaja ob 9.28
Jutri, PETEK, 29. novembra
VINKO

OB RAZPRAVI O DEŽELNEM PRORAČUNU

Številne resolucije o nerešenih vprašanjih slovenske manjšine

Predložili so jih svetovalci KPI, PSIUP in LSS - Zahteva po razmejitvi pristojnosti države in dežele za ta vprašanja

Na včerajšnji seji dežele sveta so prišle po govornih svetovalcev v splošni razpravi o proračunu na vrsto resolucije, ki so jih predložile razne svetovalske skupine. Skupno je bilo do včeraj predloženo 57 resolucij, ki so jih predlagatelj na kratko orisali.

Te resolucije se tičejo raznih področij in predalce bi želeli, če bi hoteli o vsem pisati. Zato se omejuje na izbranih povzetek samo tistih resolucij, ki se tičejo narodnostnih vprašanj. Načeloma so ti, ki so predložili štiri takšne resolucije, PSIUP eno, svetovalec Štoka LSS štiri resolucije, ki se nanašajo izključno na narodnostna vprašanja, ter štiri, ki se nanašajo na vprašanja okoljskih občin in nekatere gospodarske probleme Slovencev. Socialisti pa niso predložili nobene resolucije, ker bodo o gospodarskih, socialnih, šolskih, urbanističnih vprašanjih in vprašanjih slovenske narodne manjšine razpravljali, ko se začnejo takoj po odločitvi proračuna in zakonskega predloga na podlagi člena 50 statuta pogajanja med strankami za trajno sodelovanje v levsredinskem odboru.

Prva resolucija komunistov, ki so jo podpisali Lovriha in drugi svetovalci, ugotavlja, da je dežela dala raznim slovenskim ustanovam in organizacijam zelo šoko podpora. Ker imajo te ustanove zaradi dvojezičnosti, fasističnega preganjanja in zaradi svojega manjšinskega položaja večje potrebe kot sorodne italijanske ustanove, pozivajo svetovalci KPI odbor, naj v prihodnosti pri tem samo njihovo dejavnost.

Druge resolucije ugotavlja, da ni bil izdan za Slovence razen za šole in v tržaški in gorški pokrajini, noben drug zakon, ki bi omogočal enakopravnost v slovenski pregojanja in zaradi svojega manjšinskega položaja večje potrebe kot sorodne italijanske ustanove, pozivajo svetovalci KPI odbor, naj v prihodnosti pri tem samo njihovo dejavnost.

Tretja resolucija ugotavlja, da je nujno potrebno ustanoviti v Trstu šolo s slovenskim učnim jezikom. Ker je tržaški občinski svet že sklenil, da bo dal na razpolago za ta zavod potrebno poslopje in poiskal za izdatke za delovanje šole in ker ni zakonodajnih težav, pozivajo svetovalci odbor, naj napravi potrebne korake, da se ustanovi v Trstu ta zavod v slovenskem jeziku, tako da se prebrižljivi nedemokratska stališča, ki slonijo na neupravičenem načelu recipročnosti.

Končno je svetovalec Baracetti iz Vidna skupaj s svetovalcem Lovriho predložil resolucijo, v kateri se ugotavlja, da se zaradi pomanjkanja industrije in rev

TRI ČETRT LETA AVTONOMNEGA RAČUNA

Uvoz živine je močno nazadoval
uvoz mesa pa je skoraj prenehal

Vrednost blagovne izmenjave v obeh smereh je letos, vključno z začasnimi podatkom za oktober, presegla 5 milijard lir

Statistični podatki o gibanju avtonomnega računa, prek katerega se poravnava obveznosti zvezi z izmenjavo blaga med našim in sosednjimi jugoslovanskimi območji, kažejo, da je letos, vključno z začasnimi podatki za oktober, presegla 5 milijard lir. Vrednost blagovne izmenjave v obeh smereh je letos, vključno z začasnimi podatki za oktober, presegla 5 milijard lir.

Podrobnejši pregled prometa v razdobju prvih devetih mesecev je naslednji:

	Uvoz (v tisoč)	Izvoz (v tisoč)
januar	225.894.000	246.835.000
februar	194.213.000	236.570.000
marec	255.900.000	238.333.000
april	283.980.000	340.708.000
maj	259.179.000	239.682.000
juni	272.613.000	317.516.000
juli	237.984.000	356.394.000
avgust	158.494.000	193.996.000
september	238.424.000	187.646.000
oktober	258.374.000	288.821.000
skupaj	2.385.025.000	2.636.401.000

Zanimivo je, da je v prvi polovici leta, kakšno dinamiko izkazujejo nekatere postavke v okviru jugoslovanskega računa, ki imajo poseben pomen na tujakinske go-

spodarstvo. Mislimo predvsem na uvoz govejve živine in govejvega mesa, ki sta v letu 1968 nazadnje v vrednosti presegla 5 milijard lir.

Goveja živina in meso. Vrednost govejve živine, ki smo jo v tem obdobju uvozili iz sosednje republike, je v preteklih letih, je narasla v naslednjem razmerju: leta 1965 112,5, leta 1966 193,7, leta 1967 pa 396,6 milijona lir. Letos pa je uvoz iz znanih razlogov začel po-
puščati, tako da smo do konca septembra uvozili le še za 283,5 milijona lir.

Pri uvozu govejvega mesa pa ugotavljamo, da se je v zadnjih letih postopoma manjšal, dokler ni leta 1965 1 milijardo 130 milijonov lir, leta 1966 611,8 milijona in lanskega leta 271,9 milijona lir. Letošnji uvoz pa je do konca septembra dosegel vsega le 44 milijonov lir, kar pa se tudi mesec na primer februar, junij in avgust — ko ni so uvozili niti za lro tega blaga.

Les in lesni izdelki. Pri po-

stavki v vrednosti presegla 5 milijard lir. Vrednost blagovne izmenjave v obeh smereh je letos, vključno z začasnimi podatkom za oktober, presegla 5 milijard lir.

Podrobnejši pregled prometa v razdobju prvih devetih mesecev je naslednji:

	Uvoz (v tisoč)	Izvoz (v tisoč)
januar	225.894.000	246.835.000
februar	194.213.000	

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

FIORENTINA - HANSA ROSTOCK 2:1 (1:1)

Fiorentina v osmini finala tekmovanja za sejmski pokal

V okviru istega tekmovanja je Napoli na svojem igrišču premagal Leeds 2:0 (1:0), vendar ga je iz tekmovanja izločil žreb

FIRENCE, 27. — Povratno srečanje šestnajstine finala mednarodnega tekmovanja za sejmski pokal.

FIORENTINA: Bandoni; Rogora, Stanzani; Merlo, Ferrante, Brizi; Danova, Rizzo, Maraschi, De Sisti, Amarildo (pomozni vratar Superchi).

HANSA ROSTOCK: Schneider; Brummer, Rump; Sackritz, Seehaus, Hergesell; Barthels, Pankau, Kostmann, Habermann, Drews (pomozni vratar Schoepfer).

STRELCI: p.p. v 35. Kostmann, v 37. Rizzo; d.p. v 23. Merlo.

SODNIK: Lacoste (Francija).

Črna, hladno vreme. Igrišče v dobrem stanju. Gledalcev 10.000. Z zmago nad vzhodnimi Nemci iz Rostocka z 2:1 si je Fiorentina odprla pot v osmino finala tega tekmovanja in prav jutri bo v Zürichu igrala nasprotnika za to kolo. Fiorentina se je uvrstila v višje kolo kljub temu, da je v prvi tekmi doživela poraz s 3:2. V primeru, ko vsako moštvo zmaga v enem srečanju in je tudi razlika v golih enaka, se uvrsti v višje kolo tisto moštvo, ki je doseglo več golov na tujem in ker so Italijani v Rostocku dosegli dva gola (Nemci pa v Firencah ena gola) so se uvrstili v osmino finala igralci Fiorentine.

Nemci so se predstavili kot trdnost, ki je pa zagrešila več napadov. Ker sta pri ekipi Hansa Rostock igrala tudi dva državna reprezentanca — Seehaus in Pankau — je trener italijanske reprezentance Valcareggi še posebno skrbno sledil igri teh dveh nogometašev, saj se bo Italija v kratkem pomerila prav z Vzh. Nemčijo.

Fiorentina je nastopila brez nekaterih svojih standardnih igralcev in se spopadla na igrišču ni dobro znela. K temu je precej pripomoglo dejstvo, da so gostje zelo tesno krili svoje nasprotnike, tako da je Italijanom ostalo le malo prostora za manevriranje. Ščasoma pa so se domačini razigrali. Posebno v drugem polčasu, ko je postala igra bolj odprta so domačini pokazali boljši nogomet in gol, ki so ga dosegli v tem delu srečanja jim je prinesel zaslužen zmago in s tem napredovanje v višje kolo.

V okviru tekmovanja za pokal sejmskih mest je v 2. kolu Napoli premagal v Neaplju enajsterico Leedsa z 2:0 (1:0).

NAPOLI: Zoff; Nardin, Pogliana; Zurlini, Panzanato, Bianchi; Salvi, Juliano, Sala, Sivori, Barisoni (rezervni vratar Cugin).

LEEDS: Sprake; Reaney, Cooper, Bremner, Charlton, Hunter; O'Grady, Madeley, Jones, Giles, Gray (rezervni vratar Harve).

SODNIK: Glockner (V. Nemčija).

GLEDALCEV: 14.000.

STRELCA: p.p. v 15. Sala, v d.p. Juliano (enajstmetrovka).

Potek srečanja pa je bil dokaj dramatičen. Tekma je bila precej napeta in posebno v drugem polčasu tudi ostra. Napoli bi moral zmagati s tremi goli naskoda, da bi si zagotovil napredovanje. Prvo srečanje se je namreč končalo z izidom 2:0 v korist Leedsa. Italijani so zato napeli vse sile in so zagriz